KM Award 2023 : การส่งบทความไปตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ ใคร ๆ ก็ทำได้

กวิศรา เอี่ยมบรรณพงษ์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิคส์และกายภาพบำบัด

“ใคร ๆ ก็ทำได้ จริงเหรอ?” เป็นคำถามที่ถามตัวเอง ตอนที่อ่านโปสเตอร์การจัดประกวด KM Award 2023 จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ของรุ่นพี่ที่ทำงาน ความคิดแรกที่ผุดขึ้นมาในหัว คิดถึงเรื่อง “การส่งบทความไปตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ” ของเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน “ถ้าฉันทำได้ แล้วคนอื่น ๆ ล่ะ? เค้าจะทำกันได้มั้ย?”

หลังจากที่ลาไปศึกษาต่อ (โดยใช้เวลาปฏิบัติงานบางส่วน) ชีวิตก็เริ่มเปลี่ยนไป “อ้วนขึ้นค่ะ” ฮ่า ๆ ๆ ไม่สิ หมายถึง ชีวิตหน้าที่การงาน และผลการทำงานก็มีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้น “วัดจากอะไรน่ะเหรอ” วัดจาก ... จากคนรอบ ๆ ตัวก่อน และวัดจากลักษณะงานที่เพิ่มขึ้น, หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น รวมถึงเริ่มมีเพื่อนร่วมงานมาขอคำปรึกษาเยอะขึ้นเรื่อย ๆ “พี่ฝนคะ แอบส่องเฟซบุ๊กของพี่ฝนมา พี่ฝนตีพิมพ์ผลงานระดับนานาชาติบ่อยจัง พี่ฝนทำได้ยังไงสอนหนูบ้างสิ” แรก ๆ ประโยคแบบนี้ก็จะมีทักทายเข้ามาแค่คนหรือสองคน แต่พักหลัง ๆ เอ๊ะ! เริ่มเยอะขึ้น และด้วยความที่เคยเจ็บมาก่อน (โดน reject บ่อย) เพียงแค่ไม่เคยบอกใคร จะเลือกโพสต์ลงเฟซบุ๊กเฉพาะตอนที่งานสำเร็จเท่านั้น วันนี้ก็เลยอยากจะนำเรื่องราวมาบอกต่อ ก่อนที่งานจะสำเร็จพี่ก็เจ็บมาเยอะ !! สิ่งที่ฝนบอกทุกคนอยู่เสมอ “ฝนไม่ได้เก่ง แต่ฝนมีอาจารย์ที่เก่ง มีเพื่อนและทีมดี” ลองกางนิ้วนับ ๆ ดู ตั้งแต่ลาเรียนก็เริ่มมีผลงานตีพิมพ์ในระดับนานาชาติหกชิ้น มีทั้ง Q1, Q2 และ Q3 แต่กว่าจะมาถึงจุดนี้ได้ ก็ไม่ง่ายค่ะ อย่างที่บอก “การมีอาจารย์ที่เก่ง มีเพื่อนและทีมดี มีชัยไปกว่าครึ่ง” เหมือนในเพลง “ศิริราชคือพี่น้อง ...” คิดง่าย ๆ ถ้าเรามีญาติเยอะ ๆ ก็อุ่นใจไม่ใช่น้อยเนอะ ทีนี้มาเข้าเรื่องกันค่ะ การส่งบทความไปตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ ทำยังไง? ยากมั้ย? เริ่มอย่างไรดี? ขั้นตอนแรกคือ “ความตั้งใจ” ค่ะ ต้องมีความตั้งใจจริง ๆ ก่อน

01 ความตั้งใจ
ต้องมีความตั้งใจจริง ๆ ก่อน

02 การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย
งานที่ทำอยู่ประจำคือวัตถุดิบชั้นดี

03 สอบถามผู้รู้
เพื่อกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น

04 สะสมกัลยาณมิตร
มีอาจารย์ มีเพื่อน และมีทีมที่ดี เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ

เพราะหลายคนที่ฝนเคยแนะนำไป พอเจอปัญหางานเยอะ ก็ท้อ บ่นว่าไม่มีเวลา แล้วก็ล้มเลิกความคิดไปทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้เริ่ม เคยได้ยินประโยคนี้มั้ยคะ? “พัฒนางานประจำสู่งานวิจัย” เป็นแนวคิดที่ดีมากเลยนะคะ งานที่ทำอยู่ประจำนั่นแหละค่ะ วัตถุดิบชั้นดีเลย งานที่เราทำ ทำแล้วเกิดปัญหาอะไร แล้วก็มาวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไข ด้วยการสืบค้นดูว่าชาวบ้าน เอ่อหมายถึง ดูว่าคนอื่น ๆ เค้าเจอปัญหาแบบเราบ้างมั้ย? แล้วเค้าแก้ปัญหาอย่างไร ฝึกอ่านงานวิจัยให้คล่อง อ่านหลาย ๆ งาน อ่านบ่อย ๆ จากนั้นก็ค่อย ๆ ฝึกจดบันทึกหรือสร้างใบบันทึกในเรื่องที่อ่าน แยกเป็นคำ ๆ (หมายถึงคำสำคัญ หรือ keywords) *“ไม่รู้จะทำเรื่องอะไรดี?”* คำตอบก็จะมาตอนที่เราอ่าน อ่านเยอะ ๆ คำตอบที่เราจะได้ ก็จะได้เร็วขึ้นค่ะ

Google คือเพื่อนที่น่าคบนะคะ เป็นอีกช่องทางที่สามารถสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ (ในเบื้องต้นก่อน) หรือจะเริ่มสืบค้นใน Google scholar เพื่อเข้าถึงฐานข้อมูลบทความต่าง ๆ อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ค้นหาแนวทางให้เจอ หลังจากนั้นสอบถามผู้รู้เพื่อกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น การถามผู้รู้ ในมุมมองของฝนมีประโยชน์มากค่ะ เปรียบเหมือนคาถาช่วยย่นระยะทาง ป้องกันไม่ให้เราหลงทาง สำหรับฝน ด้วยความที่ลาเรียนฝนก็เลยโชคดี มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยชี้แนะแนวทางให้ สำหรับเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่ต้องการอยากพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ฝนแนะนำให้ปรึกษาที่ศูนย์ SHEE ค่ะ ที่นั่นจะมีคลินิกให้บริการรับปรึกษาด้านการวิจัย ฝนเคยไปขอคำปรึกษาหลายครั้ง ผลงานชิ้นล่าสุดได้ตีพิมพ์ที่ International Journal of Online and Biomedical Engineering (iJOE) เรื่อง “A Systematic Review of the Intelligent Digital Storytelling Process in Disseminating Health Information” (Vol. 19 No. 07: 2023) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการทบทวนอย่างเป็นระบบของกระบวนการเล่าเรื่องดิจิทัลอัจฉริยะในการเผยแพร่ข้อมูลสุขภาพค่ะ ตามที่บอกไว้ในช่วงต้นอ่ะค่ะ เดินคนเดียวคงมาไม่ได้ไกลขนาดนี้ การสะสมกัลยาณมิตร มีอาจารย์ มีเพื่อน และมีทีมที่ดี เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ ค่ะ

สำหรับคำถามที่มีเพื่อน ๆ และพี่ ๆ รวมถึงน้อง ๆ สอบถามเข้ามาบ่อยว่า จะเริ่มยังไงดี? ขอสรุปคร่าว ๆ (ในแบบของฝน) ให้อ่านเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นก่อนนะคะ ขั้นตอนหลัก ๆ จะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนค่ะ คือ 1) ขั้นตอนของการเขียนบทความ และ 2) ขั้นตอนของการส่งบทความไปตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติค่ะ ขั้นตอนของการเขียนบทความ เมื่อได้วัตถุประสงค์การวิจัยแล้ว ก็เริ่มเขียนโครงร่างงานวิจัย จากนั้นนำไปปรึกษาผู้รู้ เพื่อหาแนวทางการทำวิจัย ลองมองหาทีม ใครที่เจอปัญหาเดียวกันหรือใครที่กำลังสนใจการขอตำแหน่งทางวิชาการและมีเรื่องที่สนใจใกล้เคียงกับเรา เมื่อได้ทีมก็เริ่มแบ่งหน้าที่ งานจะเสร็จเร็วขึ้น ทำแผนงานเพื่อกำหนดคร่าว ๆ ว่างานจะเสร็จเมื่อไหร่ เป็นการสร้างกำลังใจให้ตนเองและทีม แล้วค่อย ๆ เดินตามแผนที่วางไว้ จุดไหนมีปัญหาก็ปรึกษาผู้รู้ แก้ไขตามคำบอก เดินตามแผนต่อ หากเรื่องที่ทำวิจัยเป็นเรื่องของงานประจำที่ทำอยู่ การบ่นว่าไม่มีเวลาทำวิจัย ปัญหานี้ก็จะไม่เกิดขึ้นค่ะ เพียงเราสรุปงานให้เป็น ทบทวนในงานที่เราทำอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อบทความที่ทำเสร็จเรียบร้อยในฉบับภาษาไทย ขั้นตอนต่อไปคือ ขั้นตอนของการส่งบทความไปตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ สำหรับฝน ฝนมีเพื่อนที่เค้าเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีอาจารย์คอยให้คำปรึกษาในการเลือกวารสารให้ตรงกับงานที่ทำ ฝนก็เลยมีทางลัดค่ะ เมื่อแปลบทความจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษด้วยตัวเราเองเสร็จ ก็จะต้องส่งตรวจภาษาด้วยนะคะ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเจ้าของภาษาตรวจสอบความถูกต้องของไวยกรณ์และสำนวนภาษาอีกครั้ง (จุดนี้จะมีค่าใช้จ่ายค่ะ) จากนั้นส่งบทความไปตรวจสอบการคัดลอกผลงานค่ะ และที่หอสมุดศิริราชมีบริการตรวจสอบการคัดลอกผลงานด้วย Turnitin ด้วยนะคะ (ขออนุญาตกระซิบบอก) เจ้าหน้าที่ดูแลดีมากค่ะ (ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย) ฝนทราบข้อมูลมาจากเพื่อนก็เลยลองไปใช้บริการค่ะ เมื่อบทความฉบับภาษาอังกฤษเสร็จเรียบร้อย ทีนี้ก็สมัครเข้าสู่ระบบการส่งของวารสารได้เลยค่ะ แต่ละที่จะมีขั้นตอนการส่งไม่เหมือนกันค่ะ ค่อย ๆ ทำการศึกษา ค่อย ๆ อ่านเงื่อนไข ค่อย ๆ ฝึกไปค่ะ บางวารสารมีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ บางที่ก็มีแบบฟรีนะคะ แต่อาจจะต้องต่อคิวรอนานกว่า และเมื่อผ่านกระบวนการส่งทั้งหมดเสร็จเรียบร้อยแล้ว รอฟังผลทางอีเมลค่ะ หากได้ไปต่อฝนขอแสดงความยินดีด้วยค่ะ แต่ถ้าหากไม่ได้ไปต่อ (อันนี้สำคัญ) อย่าเพิ่งท้อนะคะ การโดนปฏิเสธไม่ได้แปลว่าเราไม่เก่ง หาใหม่ค่ะ หาวารสารหาที่ตีพิมพ์ใหม่ให้ตรงกับงานของเรา อาจจะต้องเสียเวลาปรับรูปแบบการส่งใหม่ สู้ต่ออีกหน่อยค่ะ ฮึบ ๆ

“ไม่ใช่มีแค่หมอและพยาบาลเท่านั้นนะคะ
ที่ต้องการความก้าวหน้าทางวิชาการ
เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนก็สามารถทำได้เช่นกันค่ะ
ฝนทำได้ และฝนก็เชื่อว่าทุกคน
(ที่มีความตั้งใจ) ก็ทำได้เช่นกันค่ะ
และเมื่อคุณทำได้แล้ว ก็อย่าลืมแบ่งปัน
ส่งต่อความสำเร็จนี้ด้วยนะคะ”